Incipit Tractatus de diversis Materiis Indulgenciarum

Y 1598/500

Tractat⁹ iam nouiter ꝯpilatus de materiȷ̄s
diuersis indulgenciarum ꝑ doctissimū ac fa/
mosissimū viꝝ dominū Johānez pheffer wi
denberg Sacre theologieqꝫ ꝓfessorem exi/
mium Ac alme vniuersitatis studij friburgē
sis ordinarium feliciter incipit.

Anno domini millesimo quadrin/
gētesimo octuagesimo indulgētie
fuerūt friburgensis pochiali eccle
sie pro erectione noui chori et alijs necessa/
rijs ecclesie ornamētis a summo et sanctissi
mo sedis aplice papa Sixto quarto ꝑ Tri
enium misericorditer ꝯcesse Ac alias ꝑ dei
ecclesiaꝫ diuersis ex causis habundāter sint
multiplicate Et quia quāplurimi ꝓprie ex/
istimacōis fantasia ducti. circa eas frequent̄
decipiuntur et incaute alios loquendo. aut
docendo decipiunt Utile iudicaui aliqua d̄
hac materia diuina assistēte gracia. sed ma/
ioꝝ meoꝝ sententias annotare. et in nouem
questiones ꝑncipales illam materiā restrin
gere Pro ingressu igitur. illius materie oc/
currit mihi ꝑmo dictum philosifi ꝑmo topi
corum scꝫ Quot quatuor sunt. ex quoꝝ con
sideratōe in vnaquaqꝫ re. quātum ad ei⁹ no
ticiā ꝛ cognitōem ꝯtingit habūdare Pri
mum quid sit de quo sermo Secundum
multiplex accepcio. Tercium differentia
Quartum conuenientia. Primū est
huius rei scꝫ que considerāda est diffinitio.
quam vocat terminū vnde dicit Est autem
terminus quidē oratio. quid. est esse signifi
cans Sed quia questio quid est ꝑsupponit
questionem si est. secundo posteriorum ideo
in primis queritur quo ad presens.

Questio.

Utrum indulgentie sint ponēde.
Arguit ꝑmo ꝙ nō qꝛ dicit glo/
sa sup id scda ad cor. scda. deus
non potest errare modo erraret si
dicta sua nō ꝺpleret sed ipse dixit. deu. xxv.
ꝙ scdm mensuram delicti debet esse plaga/
rum modus ergo penitentem. necesse est pu
niri sicut d̄meruit. ergo si sic nichil potest re
laxari et ꝑconsequens relaxationes que fiūt
ꝑ indulgētias nihil vtilitatis conferut et sic
non sūnt ponende. Secundo sic dicit au
gustinus aut deus punit aut homo. sed ho/
mo non punit digne. qd̄ relaxatur. ergo de⁹
puniet et sic relaxatōes indulgentiaꝝ nihil
conferunt vt videtur. Tercio sic morbus
corporalis nō potest curari nisi ꝑ antidotuꝫ
et si relaxetur antidotuꝫ remanet morb⁹ sed
morb⁹ spiritualis magis est difficilis et pe
nitentia iniuncta eius antidotum ꝛ si relaxa
tur aliquid de pena remanebit morbus igit̄
talis relaxatio magis videtur obesse q̄m ꝓ/
desse In oppositum est qd̄ saluator dicit pe.
math. xvi. tibi dabo claues regi celorum ꝛc̄
Ubi albertus magnus indulgentia est pene
satisfactorie remissio ꝛc̄. et si est remissio pe/
ne ꝛc̄. igitur est tenet cōsequentia abest tertio
adiacente ad est scdꝫ adiacens Pro isto
dubio notandū ꝙ sicut tangit albert⁹ mag/
nus circa dis. xx. q̄rti. ꝙ ꝓpter rōnes ante — alberti
oppositum tactas aliqui plus fuerunt moti
quam necesse est. Dicētes indulgentias nil
esse aut valē sed ab hijs qui eas ponūt. esse
piam fraudem qua minister eccl'ie decipien
do pueros suos ꝓuocat ad bonum scꝫ ꝑ ele
mosinas ꝑegrinatōes. ꝑ auditum verbi dei.
et ad alia pietatis opa Et isti dant exemplū
de matre ꝓuocante pueꝝ ad ambulandū ꝙ
vtile est placens puulo in fine vie ostendēs
sibi illud et postq̄m illuc ꝑuenerit. ꝙ subtra
hat et postea iteꝝ sibi ostendat ꝛ cum ibi ꝑ/
ueniat iterum subtrahat vt sic studeat ambu
lare. que decepcio pija videt̄ esse. Isti inq̄t
albertus magnus ad ludū pueroꝝ volebāt
trahere fcta ecclesie. et hoc puto fore heresim
quia in nullo crederet̄ ecclesie. si i istis que p̄
dicantur populo. aut fideles hortantur vt fa
ciant inueniretur decepcio quare reliquitur
tanq̄m falsum et erroneum. Adeo dicunt
alij doctores Sanctus Thomas albertus

GROSHERZOGLICH
HESSISCHE
HOFBIBLIOTHEK

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG